

พฤติกรรมเลียนแบบกับค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร Imitation Behavior and Value on Tattoo of Female Adolescents Bangkok Metropolis

รัฐกานต์ กัมพิพัฒน์¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านการเลียนแบบที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิง รวมทั้งเพื่อเป็นการศึกษาถึงปัจจัยทางด้านการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เคยสักมาก่อน และศึกษาถึงปัจจัยทางด้านสื่อที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีช่วงอายุระหว่าง 14-23 ปี อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้แก่ เขตพระนคร เขตจตุจักร และเขตบางกะปิ การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่มีพฤติกรรมเลียนแบบและมีค่านิยมการสัก จำนวน 15 คน

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ปัจจัยทางด้านการเลียนแบบส่งผลต่อค่านิยมและพฤติกรรมในการสักของวัยรุ่นหญิง กล่าวคือ การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากที่วัยรุ่นหญิงได้มีการสังเกตพฤติกรรมการสักจากเพื่อน โดยที่เพื่อนเป็นตัวแบบในการลอกเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว

นอกจากนี้ การเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงยังเกิดจากการมีค่านิยมที่ชื่นชอบในการสักจากการไปคบหาสมาคมหรือปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนหรือบุคคลรู้จักที่เคยสักมาก่อน ยังมีการคบหาสมาคมที่หรือบ่อยมากขึ้นเท่าใด ยิ่งทำให้เกิดความชื่นชอบมากขึ้นเท่านั้น ความชื่นชอบดังกล่าวนี้มีผลทำให้เกิดการเลียนแบบตามมา โดยสื่อที่ได้รับส่วนใหญ่มาจากรายการโทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงเกิดการเรียนรู้ เกิดความชื่นชอบในรอยสัก เกิดการซึมซับ และเกิดแรงจูงใจอีกส่วนหนึ่งซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเลียนแบบการสักของวัยรุ่นหญิง ดังกล่าวมาแล้ว

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย แม้ว่าวัยรุ่นหญิงมีค่านิยมในการสักตามร่างกายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการสักเป็นสิ่งทำได้ง่าย นอกจากนั้น ยังได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยทางด้านการเลียนแบบและปัจจัยทางด้านสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบข้าง แต่กระนั้น ปฏิกริยาสะท้อนกลับต่อการสักของวัยรุ่นค่อนข้างจะเป็นไปในเชิงลบ และไม่ค่อยจะเป็นผลดีต่อวัยรุ่นเหล่านี้สัก ทั้งในแง่ของการศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้น ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการปลูกฝังค่านิยมในการสักที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม เพื่อให้วัยรุ่นหญิงสามารถปรับตัวและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงปลอดภัย และมีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

Abstract

This research investigated factors of imitation affecting values toward tattoos among female youth, the factors of their association with prior tattooed individuals, and the media factors affecting the attitudes toward tattoos for female youths aged 14-23 years old residing in Bangkok in the districts of Phranakhon, Jatujak and Bangkapi. This qualitative research was applied by conducting in-depth interviews with 15 female youths imitating tattoo behavior and favoring tattoos.

Results revealed that factors of imitation affected values and behaviors for tattoos among female youth were that the imitation was attempted after the young women noticed tattoos on friends, by having friends as the role models for such imitation.

In addition, female-youth imitation rose from also tattoo favoritism from association or interaction with prior friends or acquaintances. The more frequent

ข้อมูลบทความ

ส่งบทความ	31 มีนาคม 2557
ตอบรับ	4 สิงหาคม 2557
เผยแพร่ออนไลน์	26 ธันวาคม 2557

คำสำคัญ

พฤติกรรมการเลียนแบบ
ค่านิยมในการสัก
วัยรุ่นหญิง
Imitation
Tattooing values
Female-youth

¹ นักศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอาชีวศึกษาและงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อีเมล: amino_map@hotmail.com

the associations, the more favoritism surged. Such favoritism led to imitation. Most media viewed were TV programs and online media, which affected them to learn and favor tattoos. They absorbed and were motivated by their behavior of imitation.

Recommendations from the study: Owing to the female-youth favoring tattooing more, it was easy to be influenced by factors of imitation and the surrounding conditions. However, reactions to female-youth with tattoos are likely negative, and are unlikely to favor them, both in their education and future careers. Parents or officials involved should therefore try to cultivate the eligible values about tattooing and meting the authentic social situation that the female-youth should further be enabled to adjust themselves to firmly and securely allow them to lead their lives by being assets to society.

บทนำ

ในสภาพสังคมปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางวัฒนธรรม ประเพณี ตลอดจนค่านิยมต่างๆ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ล้วนมีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ของวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่รับและตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ประเพณี พฤติกรรม และค่านิยมต่างๆ ได้รวดเร็วกว่าผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นความเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ประเพณี หรือค่านิยมเหล่านั้นจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมหรือไม่ก็ตาม พฤติกรรมของวัยรุ่นก็จะแสดงออกมาเสมอไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง จึงทำให้เกิดการรวมกลุ่มกันหรือยึดสถานที่บางแห่งเป็นจุดศูนย์รวมในการถ่ายทอดพฤติกรรมและการแสดงออกถึงค่านิยมในรูปแบบต่างๆ (ขุมมาศ กัลยาณมิตร, 2530, น. 1-3) โดยพฤติกรรมวัยรุ่นไทยในปัจจุบันเป็นสิ่งที่ถูกหล่อหลอมมาจากสังคมจนกลายเป็นค่านิยมด้วยนิสัยของวัยรุ่นที่อยู่ในวัยอยากรู้ อยากลอง อยากเลียนแบบ และต้องการความตื่นเต้น เช่น การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การถ่ายภาพเปลือยของตนเองโพสต์ขชายตามอินเทอร์เน็ต หรือแม้กระทั่งการสักบนร่างกายก็กลายมาเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งของวัยรุ่นทั้งชายและหญิงเช่นเดียวกับต่างประเทศที่มีความชื่นชอบและมีความนิยมในการสักเช่นกัน

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “รอยสัก” ผู้คนทั่วไปมักจะนึกถึงรูปภาพลวดลายตัวหนังสือตัวอักษรอักขระตัวเลขในรูปแบบต่างๆ ที่มีความหมาย รวมถึงสีสันทึ่หลากหลายแตกต่างกันไป (ขุมมาศ กัลยาณมิตร, 2530, น. 1-3) ซึ่งการสักรูปรอยให้ปรากฏบนเรือนร่างของบุคคลนั้นถือได้ว่า เป็นวัฒนธรรมของมนุษย์ที่เกิดขึ้นมาช้านาน ด้วยจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันไปในแต่ละสังคม อาทิเช่น

ทำการสักด้วยความเชื่อ เพื่อให้ผลทางด้านไสยศาสตร์ที่จะนำมาซึ่งความขลัง ความศักดิ์สิทธิ์ของรอยสัก ในการสร้างอำนาจและความยำเกรง หรือบ้างก็ทำการสักขึ้นเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา หรือขนบธรรมเนียมประเพณี ตามความนิยมของแต่ละท้องถิ่น โดยมีประเภทของการสัก ได้แก่ เพื่อความอยู่ยงคงกระพัน เมตตามหานิยม หรือแม้กระทั่งการสักในปัจจุบันที่ทำการสักจากความชื่นชอบ เป็นต้น ทั้งนี้ไม่ว่าผู้ที่ทำการสักจะกระทำด้วยจุดมุ่งหมายใดก็ตาม รอยสักย่อมแฝงไว้ซึ่งความหมายของสัญลักษณ์หรืออาจไร้ซึ่งความหมาย แต่ทว่ารอยสักยังทำให้เกิดความงามทางด้านศิลปะที่ปรากฏบนเรือนร่าง อีกทั้งยังเป็นที่ต้องตาต้องใจต่อผู้ที่พบเห็นและผู้ที่มีรอยสักเอง (พจมาน นิตยใหม่, 2550, น. 1)

ในทวีปเอเชียประเทศญี่ปุ่นถือเป็นเจ้ายุทธจักรของการสัก บอกกันว่าประเทศญี่ปุ่นมีความรู้ดั้งเดิมเรื่องการสักมาก่อน และเป็นชนชาติที่นิยมการสักเช่นเดียวกับคนไทย ซึ่งมีความเชื่อเรื่องจิตวิญญาณคล้ายกัน โดยที่ประเทศญี่ปุ่นจะพบว่า รอยสักสามารถสร้างปาฏิหาริย์ให้กับเขาได้ เช่น ความเชื่อเกี่ยวกับปลาการ์ป เพราะเป็นปลาที่มีความอดทน กล้าหาญ ไม่เกรงกลัวต่อความตาย ดังนั้น การสักรูปปลาการ์ปจึงเป็นเสมือนการเตือนใจให้ผู้ที่มึรอยสักเป็นผู้กล้าหาญ อดทน ไม่เกรงกลัวต่อภัยอันตรายหรือรอยสักดอกซากุระ เป็นดอกไม้ที่บ่งบอกถึงอนิจจัง คือความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของชีวิต สำหรับในประเทศไทย การค้นคว้าหลักฐานเกี่ยวกับการสักไม่ปรากฏหลักฐานหรือลายลักษณ์อักษรที่ชี้ให้เห็นถึงเรื่องการสักได้อย่างชัดเจน เป็นเพียงข้อสันนิษฐานว่าการสักยันต์นั้นเกิดขึ้นตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัย ด้วยความเชื่อที่ว่า การสักยันต์จะทำให้แคล้วคลาดอยู่ยงคงกระพัน (ชินิตร์ ภูกาญจนา, 2539, น. 168-170) ซึ่งปัจจุบันรอยสักมิได้คงอยู่ตามความเชื่อเดิมในอดีต แต่ถูกขับเคลื่อนไปยัง

ผู้คนหรือกลุ่มคนที่หลากหลาย เช่น กลุ่มนักดนตรี hardcore, punk, hip-hop กลุ่มวัยรุ่น กลุ่มคนวัยทำงาน กลุ่มเด็กแนว กลุ่มจักรยานยนต์ซิปเปอร์ หรือแม้กระทั่งปัจเจกชนที่ไม่สังกัดกลุ่มใด ผู้คนเหล่านี้นอกจากจะเน้นที่การเจาะหรือฝังเครื่องประดับลงบนผิวหนังแล้ว ยังนิยมทำการสักลายไว้บนบริเวณอวัยวะในส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ใบหน้า ลำคอ หน้าอก หลัง แขน และขา เพื่อแสดงถึงสัญลักษณ์ของกลุ่มและความเป็นอัตลักษณ์ของตน โดยมีอิทธิพลจากดารานักแสดง ศิลปินนักร้อง นักกีฬาต่างๆ ที่นิยมรอยสักให้เป็นส่วนหนึ่งของการแต่งกาย (ชินิตรา ภูกาญจน์, 2539, น. 168-170)

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของยุคสมัยและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ไร้พรมแดนในปัจจุบันเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และวัฒนธรรมทั้งทางด้านบวกและด้านลบ รวมทั้งการขึ้นทางสังคมในทิศทางที่ถูกต้องและดีงาม ภายใต้สภาวะการทางด้านจิตใจ ความคิด วิถีชีวิต ความเชื่อ และพฤติกรรมของวัยรุ่นหญิงทุกวัยในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวจะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นหญิงด้วยกันเองหรือบุคคลรอบข้าง และสามารถมองถึงค่านิยมและพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิง รวมถึงสาเหตุของปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้การดำเนินชีวิตของช่วงวัยจากสภาวะการณ์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากหลายสาเหตุไม่ว่าจะเป็นสิ่งแวดล้อม สภาพจิตใจ อิทธิพลรอบข้างหรือค่านิยมการสักตามกระแสสังคมในปัจจุบัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตของเด็กวัยรุ่นหญิงที่อยู่ในฐานะของวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ทำให้วัยรุ่นหญิงต้องเผชิญจากความกดดันรอบข้างที่พบเจอในการดำเนินชีวิต และอาจนับได้ว่าเป็นปัญหาในช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น และสามารถมองถึงค่านิยมและพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิง รวมถึงสาเหตุของปัญหาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งหากกระบวนการทางประเพณี วัฒนธรรม หรือค่านิยมเปลี่ยนแปลงเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิดจะช่วยทำให้สามารถปรับตัวต่อปัจจัยต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม และเป็นแนวทางในการพัฒนาบรรเทาปัญหาต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งเป็นแรงผลักดันและแรงกระตุ้นในการพัฒนาการแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ เป็นไปได้ด้วยดี

จากสถานการณ์ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยทางด้านการเลียนแบบปัจจัยทางด้านการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักมาก่อน และปัจจัยทางด้านสื่อที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดใน

การหาสาเหตุ ค่านิยม และทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงในปัจจุบันต่อไปได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเลียนแบบที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักมาก่อนที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสื่อที่มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

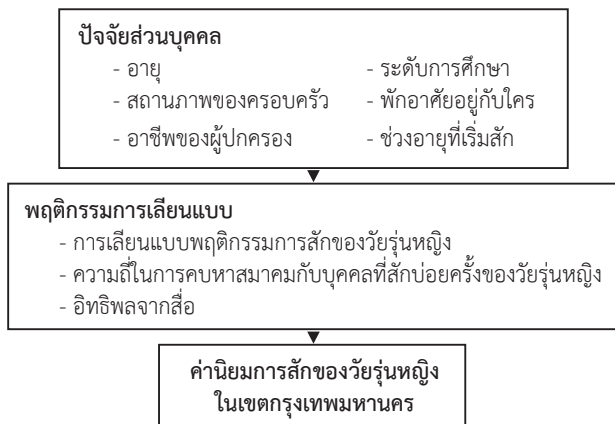
คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อค่านิยมการสักหรือไม่ อย่างไร
2. ปัจจัยทางด้านความถี่กับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักบ่อยครั้งมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร
3. ปัจจัยทางด้านสื่อมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่จะทำการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่มีค่านิยมการสักในเขตกรุงเทพมหานคร
2. เขตพื้นที่ที่จะทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วยเขตจตุจักร เขตพระนคร และเขตบางกะปิ
3. จำนวนกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่จะทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย

การศึกษาวัยรุ่นในครั้งนี้นำวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative methodology) โดยเน้นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวัยรุ่นหญิงที่มีค่านิยมในเรื่องของการรัก เพื่อนำมาอธิบายปัจจัยต่างๆ ที่มีผลหรือมีอิทธิพลต่อการรักของวัยรุ่นที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา จากนั้นได้รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เฉพาะกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ผู้วิจัยคัดเลือกแล้วว่าสามารถให้ข้อมูลในเชิงลึกที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวัยรุ่นครั้งนี้

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัย คือ กลุ่มวัยรุ่นหญิงที่มีค่านิยมการรักในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้จากการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)

คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เป็นกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่มีค่านิยมการรัก

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) ในการเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informants) ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเข้าสู่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ง่ายและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น นำมาสู่การตอบโจทย์การวิจัยได้อย่างถูกต้องโดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ วัยรุ่นหญิงที่มีค่านิยมการรักในเขตกรุงเทพมหานคร

2.2 จำนวนผู้ให้ข้อมูลสำคัญกลุ่มวัยรุ่นหญิงที่จะทำการศึกษาวัยรุ่นในครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 15 คน

2.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเพื่อนำมาตอบโจทย์การวิจัย

คือ กลุ่มวัยรุ่นหญิงจะต้องอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบไปด้วยเขตจตุจักร เขตพระนคร และเขตบางกะปิ

การเลือกพื้นที่ทั้ง 3 เขต ดังกล่าวเป็นขอบเขตในการศึกษา เนื่องจากเป็นเขตที่มีศูนย์กลางการค้าหรือห้างสรรพสินค้า ตลาดนัดแหล่งซื้อของต่างๆ ของวัยรุ่น เป็นศูนย์รวมวัยรุ่นในการพบปะพูดคุย สังสรรค์ที่แสดงออกถึงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ทั้งทางค่านิยมในเรื่องของการรัก ไม่ว่าจะเป็นร้านสัก เจาะร่างกาย แก้วงานสัก ออกแบบลายสัก การโชว์รอยสัก หรือแม้กระทั่งการลบรอยสักอย่างแพร่หลาย และมีอยู่เป็นจำนวนมากในเขตพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งเหมาะสมต่อการศึกษาวัยรุ่น และได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญตรงตามโจทย์ในการศึกษาวัยรุ่นครั้งนี้

3. วิธีการเก็บข้อมูลในการวิจัย

การศึกษาวัยรุ่นครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลักจากที่สำคัญ 2 แหล่ง คือ ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) และข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาค้นคว้าจาก

1) เอกสารทางด้านวิชาการบทความวิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ

2) ข่าวหนังสือ วารสาร รวมทั้งบทความที่สำคัญจากแหล่งสื่อสารมวลชนต่างๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง

3) ข้อมูลจากสื่ออินเทอร์เน็ต

3.2 ข้อมูลปฐมภูมิผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล

โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถซักถามรายละเอียดของประเด็นปัญหาที่ต้องการศึกษาได้อย่างละเอียดลึกซึ้ง โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบตัวต่อตัว มีการสื่อสารโต้ตอบกันทั้งสองฝ่าย (two-way communication) เพื่อให้การสัมภาษณ์มีความชัดเจนยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถสังเกตพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้ให้ข้อมูลแสดงออกมา ทั้งกิริยาท่าทาง น้ำเสียง และสีหน้าในระหว่างที่ทำการสัมภาษณ์อีกด้วย

ในการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะใช้การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการ (informal interview) มีแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (semi-structure or guide interviews) โดยการกำหนดประเด็นคำถามลักษณะปลายเปิดที่เอื้อให้ผู้วิจัยสามารถยืดหยุ่นการถามได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์การสัมภาษณ์ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว สถานที่พักอาศัย

อาชีพของผู้ปกครอง ช่วงอายุที่เริ่มสัก ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว ระยะเวลาในการพบปะกับคนในครอบครัว เป็นต้น

4. ขั้นตอนการสัมภาษณ์

4.1 ผู้วิจัยแนะนำตัว บอกวัตถุประสงค์ของการวิจัย และประเด็นการสัมภาษณ์แก่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ รวมทั้งขออนุญาต บันทึกเสียง และแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทราบว่า สามารถไม่ตอบ ข้อมูลได้ตลอดเวลาในการสัมภาษณ์ หากเป็นคำถามเกี่ยวกับ ข้อมูลที่ไม่ต้องการเปิดเผยหรือมีความอึดอัดไม่สบายใจจากการสัมภาษณ์

4.2 ผู้วิจัยเริ่มต้นการสัมภาษณ์ด้วยการพูดคุยเรื่องทั่วไปกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยสอบถามข้อมูลส่วนตัว ชีวิตความเป็นอยู่ เพื่อสร้างความคุ้นเคยก่อนเข้าสู่ประเด็นการสัมภาษณ์

4.3 การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมเลียนแบบ ค่านิยมการสัก สาเหตุที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสัก ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ตามประเด็นในแบบสัมภาษณ์

4.4 ผู้วิจัยปิดการสัมภาษณ์ด้วยการสรุปประเด็นสำคัญจากการสัมภาษณ์ และขอบคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

อย่างไรก็ตาม การเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีอุปสรรคในการเก็บข้อมูลและการสัมภาษณ์ คือ

1) กลุ่มวัยรุ่นหญิง ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระของแบบสอบถาม จึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์

2) วัยรุ่นหญิงบางราย ให้ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการนำมาวิเคราะห์ผลทางด้านค่านิยมการสัก ทำให้ไม่สามารถนำข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์นั้นมาใช้ได้

3) ระยะเวลาในการสัมภาษณ์วัยรุ่นหญิงบางราย ให้ความเวลาในการสัมภาษณ์ข้อมูลน้อย จึงไม่สามารถที่จะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ผลได้

ผลการวิจัย

พฤติกรรมเลียนแบบกับค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงมีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นหญิงเป็นอันดับหนึ่ง โดยพบว่า ปัจจัยทางการเลียนแบบพฤติกรรมการสักของวัยรุ่นหญิงนั้น เป็นการสักตามกลุ่มเพื่อนและการถูกชักชวนจากกลุ่มเพื่อน ซึ่งการเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นภายหลังจากที่วัยรุ่นหญิงได้มีการสังเกตพฤติกรรมการสักจากเพื่อน โดยที่เพื่อนเป็นตัวแบบในการลอกเลียนแบบพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งปัจจัยทางด้านความถี่

กับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักบ่อยครั้ง มีผลต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นหญิงเป็นอันดับที่สอง โดยพบว่า การคบหาสมาคมส่วนใหญ่ของวัยรุ่นหญิงนั้น รู้จักหรือพบปะกับบุคคลที่มีรอยสักมาก่อน โดยวัยรุ่นหญิงใช้เวลาว่างส่วนใหญ่ในการพบปะกับเพื่อนในกลุ่มแล้วเกิดการชักชวนกันไปทำการสัก โดยปัจจัยทางด้านสื่อมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงเป็นอันดับที่สาม โดยพบว่าสื่อเป็นส่วนหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการสักของกลุ่มวัยรุ่นหญิงในเรื่องของรูปแบบวิธีการนำเสนอทางด้านดารานักกร้อง นักกีฬา และระยะเวลาในการดูโทรทัศน์มีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ การจดจำ โดยมีช่วงระยะเวลาและค่านิยมตามกระแสสังคมที่กลุ่มวัยรุ่นหญิงมองว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ทันสมัย และเป็นสิ่งที่น่าเลียนแบบ จึงทำให้เกิดการซึมซับ และเกิดแรงจูงใจส่งผลต่อพฤติกรรม การเลียนแบบอย่างของตนเองเห็นว่าดีและควรทำตาม

ผลการวิจัยทั้ง 3 ข้อ เป็นไปตามคำถามหรือยอมรับคำถามการวิจัยที่กำหนดไว้ กล่าวคือ

1. ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อค่านิยมการสัก

2. ปัจจัยทางด้านความถี่กับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักบ่อยครั้งมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยทางด้านสื่อมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

การอภิปรายผลการวิจัย

คำถามการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อค่านิยมการสัก

ปัจจัยทางด้านพฤติกรรมเลียนแบบของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีผลต่อค่านิยมการสักนั้น กล่าวคือ การเลียนแบบพฤติกรรมการสักของวัยรุ่นหญิงเกิดขึ้นจากการสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบก็คือ เพื่อนและบุคคลรอบข้าง ที่ทำการสักมาก่อนในการเลียนแบบและชักชวนให้กระทำตาม เนื่องจากการเริ่มต้นกระแสนิยมเหล่านี้ มักจะถูกถ่ายทอดต่อกันมาจากสื่อวัยรุ่นและจากวัยรุ่นสู่กลุ่มเพื่อน ทำให้อะไรก็ตาม ที่ได้รับความนิยมในกลุ่มวัยรุ่นมักจะถูกถ่ายทอดไปอย่างรวดเร็ว ประกอบกับการที่วัยรุ่นหญิงมีความต้องการอยากรู้ อยากลองในวัยเป็นแรงผลักดันอีกด้วย

แต่ในทางตรงกันข้ามถ้าบุคคลอื่นทำการสักและได้รับคำชม กลุ่มวัยรุ่นหญิงกลับไม่ต้องการที่จะทำการเลียนแบบการสักนั้น

หมายความว่า แรงผลักดันจากคำชมไม่ได้มีผลต่อความต้องการที่จะทำให้วัยรุ่นหญิงเกิดความอยากทำการสักหรือเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำตามหรือปฏิบัติตามตัวบุคคลต้นแบบในการเลียนแบบพฤติกรรมเสมอไป ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมของตัวบุคคลหรืออาจเกิดจากปัจจัยภายในของตัวบุคคล เช่น บางคนให้เหตุผลว่าไม่ชอบลวดลายหรือบางคนต้องการพอแค่นี้ก่อน ซึ่งมีความแตกต่างจากการชักชวนจากเพื่อนและการทำตามเพื่อน โดยจะเห็นว่ากลุ่มวัยรุ่นหญิงมีทัศนคติที่ดีต่อลายสักว่าเป็นความสวยงาม ความเชื่อ โชคลาง จากการเลียนแบบเพราะต้องการให้มีสิ่งดีๆ เพิ่มขึ้น และการถูกชักจูงโดยกลุ่มเพื่อนกลายเป็นความชื่นชอบ และหลงใหลในการสักมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ อัลเบิร์ต แบนดูรา (Bandura, 1977) ที่กล่าวว่า ขั้นตอนของการเลียนแบบแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะของการเรียนรู้โดยสร้างความสนใจ ระยะของการจดจำ ระยะของการสร้างพฤติกรรม และระยะของการจูงใจ กล่าวคือ เมื่อผู้รับสารสนใจต่อสิ่งเร้าหรือตัวแบบแล้ว จึงแปลงตัวแทนทางสัญลักษณ์ในความทรงจำออกมาเป็นการกระทำยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ เอเคอร์ (อ้างถึงใน พรชัย ชันตี และคณะ, 2543, น. 115-118) ที่กล่าวไว้ว่า การเข้าสู่พฤติกรรมหลังจากที่ได้มีการสังเกตพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันของบุคคลอื่น การเลียนแบบจะเกิดขึ้นซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและรูปแบบของพฤติกรรมที่ถูกสังเกต ตลอดจนผลที่ได้รับจากพฤติกรรมและปัจจัยหรือตัวแปรที่สนับสนุนต่างๆ และสอดคล้องกับค่านิยมและความเชื่อในการกระทำสามารถพัฒนาจากการเลียนแบบที่กล่าวไว้ว่า การเลียนแบบสามารถเกิดขึ้นภายหลังจากที่คนเราได้สังเกตเห็นพฤติกรรมของคนที่เป็นแบบอย่างหรือเป็นตัวแบบมาก่อน จึงเลียนแบบตามซึ่งขึ้นอยู่กับคุณลักษณะหรือลักษณะที่สำคัญของตัวแบบ รวมทั้งพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้จากตัวแบบนั้นเป็นผลพวงที่ตามมาจากพฤติกรรมของตัวแบบนั้นๆ ด้วยเป็นสำคัญ โดยการสังเกตพฤติกรรมที่เป็นแบบอย่างจากบุคคลใกล้ชิดและจากสื่อต่างๆ ย่อมส่งผลต่อการเลียนแบบการกระทำ การประพฤติปฏิบัติตามเกณฑ์ของสังคม และจะส่งผลต่อพฤติกรรมดังกล่าวในระยะยาว ซึ่งรวมไปถึงโครงสร้างทางสังคมที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเรียนรู้ของเรา อันได้แก่ การคบหาสมาคมที่ต่างกั้น การเสริมแรงที่ต่างกั้น การซึมซับเอาค่านิยมในเรื่องการกระทำตามแบบ ตลอดจนการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่นเหล่านี้ในทางอ้อมจะเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เรื่องของค่านิยม ความเชื่อ และการกระทำตามแบบอย่างของตนเองอีกด้วย

ด้านอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนต่อการสักของวัยรุ่นหญิงพบว่า อิทธิพลจากกลุ่มเพื่อนมีผลต่อการสักของกลุ่มวัยรุ่นหญิง เนื่องจากวัยรุ่นหญิงมีช่วงระยะเวลาในการพบปะกับกลุ่มเพื่อนมากกว่าการอยู่กับครอบครัว ผนวกกับกลุ่มวัยรุ่นหญิงอยู่ในช่วงระยะเวลาของการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายและจิตใจของตนเองมีความปรารถนาที่ต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับนับถือ และถ้าได้รับความยกย่องจากกลุ่มเพื่อนมากเท่าใด ย่อมทำให้วัยรุ่นหญิงมีหน้าตา กล้าแสดงออก และมีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น แต่ถ้ายังไม่ได้รับการยอมรับในกลุ่มเท่าที่ควร การคล้อยตามการกระทำของกลุ่มเพื่อนและการตัดสินใจทำตามแบบจากการสังเกต จึงเป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดการพัฒนารูปแบบการกระทำและการคล้อยตามความคิดของเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอช อัดัม (Adams, 2009, p. 266-292) ศึกษาเรื่อง การสักและความเกี่ยวพันกับพฤติกรรมเบี่ยงเบนในสหรัฐอเมริกา โดยพบว่า การได้รับความยินยอมจากครอบครัวหรือเพื่อนร่วมงานกลับมีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจที่จะทำการสัก ในทางตรงกันข้าม การมีเพื่อนหรือครอบครัวที่ทำการสักแล้วจะมีความเป็นไปได้สูงที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจและเป็นแรงผลักดันที่จะทำการสัก

ปัญหาในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของวัยรุ่นอาจมีมาจากด้านจิตใจ เพราะช่วงวัยนี้มีความสนใจ ต้องการคบเพื่อนวัยเดียวกัน เพื่อแลกเปลี่ยน อยากพูดคุยกับเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ เพราะพูดคุยกับพ่อแม่ก็ไม่มีความเข้าใจตรงกัน จึงเชื่อถือและรับฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ โดยลักษณะกลุ่มเพื่อนที่ตัววัยรุ่นหญิงพบปะสามารถบอกได้ถึงความรู้สึกหรือเอกลักษณ์ลักษณะตัวตนของเขา เพราะวัยรุ่นหญิงจะเลือกคบกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะคล้ายตนเอง ดังจะเห็นได้จากกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา โดยเพื่อนมีผลต่อการสักเป็นอย่างมาก เพราะเกิดการท้าทายและการยั่วยุภายในกลุ่มขึ้น ซึ่งตัววัยรุ่นผู้ถูกท้าทายต้องยอมรับทำตาม เพื่อให้ได้ความยอมรับจากกลุ่มหรือในกรณีที่เห็นว่าเพื่อนในกลุ่มทำแล้วได้ การตอบรับที่ดีจากกลุ่มเพื่อน มองดูแล้วเห็นดีเห็นงาม จึงเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมตาม เพื่อให้เกิดการยอมรับและการดูดีจากบุคคลรอบข้าง ซึ่งคล้อยกับงานของ พรพิมล เจริญนาครินทร์ (2539) ที่ศึกษาเรื่องพัฒนาการวัยรุ่น โดยพบว่า วัยรุ่นจะเลียนแบบหลายสิ่งหลายอย่างจากพวกเดียวกัน คือ กลุ่มเพื่อน ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มของวัยรุ่นที่สนิทสนมกัน หรือมีรสนิยมตรงกัน หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันบางอย่าง สุดแท้แต่ความประสงค์ของตนและความคิดเห็นของเพื่อนในกลุ่มนั้น ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่ต่างกั้นของ ซัทเธอร์แลนด์ (อ้างถึงใน

ชาวนครินิต ฤทธิยา สุริยะมณี, 2554, น. 111) ที่กล่าวว่า การคบหาสมาคมที่แตกต่างกัน สามารถผันแปรไปตามปัจจัยทางด้านความถี่และระยะเวลา ลำดับความสำคัญก่อนและหลังของการคบหาสมาคมซึ่งขึ้นอยู่กับความพึงพอใจมากน้อยของบุคคลที่จะคบหาสมาคมนั้นด้วย

คำถามการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยทางด้านความถี่กับการคบหาสมาคมกับบุคคลที่สักบ่อยครั้งมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านความถี่ในการคบหาสมาคมกับบุคคลที่เคยสักมาก่อน บ่อยครั้งมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานครมากขึ้นนั้น เนื่องจากการเลียนแบบค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงนั้น เกิดจากการมีค่านิยมที่ชื่นชอบในการสักที่เกิดขึ้นมาจากความถี่ที่ได้มีการคบหาสมาคมและมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลที่สักมาก่อน จึงทำให้เกิดการซึบซับเอาค่านิยมที่ชื่นชอบมาเลียนแบบพฤติกรรมและส่งผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงมากยิ่งขึ้น ซึ่งระยะเวลาในการพบปะของบุคคลในครอบครัวของวัยรุ่นหญิงจะพบปะกันทุกวัน และพบปะกับเพื่อนที่มีรอยสักมาก่อนมีเวลาไม่น้อยกว่า 1 ปี โดยมีจำนวนบุคคลรู้จักที่มีรอยสักมากที่สุด 20 คน และรวมไปถึงไม่มีบุคคลที่รู้จักมีรอยสักเลย ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นการพบปะกันกับเพื่อนในกลุ่มและชักชวนกันไปทำการสัก เนื่องจากวัยรุ่นหญิงในยุคนี้นิยมทำการสักตามอิทธิพลกระแสสังคมที่ได้รับมาและซึบซับจากสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ นิตยสาร และสื่อออนไลน์ต่างๆ เป็นต้น เพื่อนำไปอวดกันในกลุ่มรวมทั้งวัยรุ่นเหล่านี้ยังคิดว่า การสักของพวกเขาคือเป็นกิจกรรมยามว่างอย่างหนึ่งที่จะได้ทำร่วมกับเพื่อน ซึ่งบางกรณีก็จะมีบุคคลในครอบครัวที่ทำการสักอยู่ก่อนหน้าแล้ว ทำให้ตัววัยรุ่นหญิงเองคิดว่า การสักเป็นเรื่องปกติเหมือนกับการเจาะหูหรือเสริมสวยทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ เอเคอร์ (อ้างถึงใน พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 115-118) ที่กล่าวไว้ว่าการคบหาสมาคมที่แตกต่างกันเป็นกระบวนการที่บุคคลได้มีประสบการณ์กับค่านิยมในการให้ความยอมรับหรือไม่ยอมรับพฤติกรรมการกระทำต่างๆ หลักการนี้ครอบคลุมทั้งมิติในการคบหาสมาคมและค่านิยมทางสังคม ซึ่งมิติในการคบหาสมาคมกันจะเป็นการที่บุคคลมีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นที่เข้าร่วมในพฤติกรรมเดียวกัน ยิ่งมีระยะเวลาในการสัมพันธ์กับบุคคลมาก พฤติกรรมจะแสดงออกอย่างชัดเจน ส่วนมิติทางค่านิยมนั้นเป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้ประสบกับรูปแบบต่างๆ ของบรรทัดฐานและค่านิยมในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น สอดคล้องกับทฤษฎี

การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ ชัทเธอร์แลนด์ (อ้างถึงในชาวนครินิต ฤทธิยา สุริยะมณี, 2554, น. 111) ที่กล่าวไว้ว่า ค่านิยมที่ซึบซับเอาเข้ามาไว้ในใจจนสามารถพัฒนาความความเป็นตัวตนของตนเองขึ้นมาได้และสามารถลงมือกระทำได้ ซึ่งการซึบซับเอาค่านิยมเข้ามาไว้ในจิตใจ เกิดขึ้นมาจากการเรียนรู้ในการคบหาสมาคมกับบุคคลต้นแบบ มีการปฏิสัมพันธ์ การติดต่อสื่อสาร และการเรียนรู้ดังกล่าวเป็นการเรียนรู้ในลักษณะเป็นการเฉพาะหน้าเป็นแรงจูงใจและแรงขับที่ส่งผลให้เกิดการกระทำขึ้น

ในด้านการสนับสนุนที่แตกต่างกันของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า วัยรุ่นส่วนใหญ่มีความรู้สึกต้องการที่จะสักเพิ่มหลังทำการสักครั้งแรก โดยให้เหตุผลว่าเริ่มรู้สึกชื่นชอบ ดูแล้วว่าการสักเป็นศิลปะและมีความสวยงาม ซึ่งวัยรุ่นจากการศึกษาวิจัยรู้สึกเฉยๆ กับบุคคลรอบข้างหากได้รับคำชื่นชมจากรอยสักและนั่นไม่ใช่แรงผลักดันที่จะทำให้เกิดความอยากที่จะสักเพิ่มอีก ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ เอเคอร์ (อ้างถึงใน พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 115-118) ที่กล่าวไว้ว่าการสนับสนุนที่แตกต่างกันนั้นเกิดจากความสมดุลงของการคาดหวังหรือความสมดุลงระหว่างรางวัลและโทษที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมของบุคคล โดยบุคคลจะละเว้นจากการกระทำหรือจะกระทำต่อไปหรือไม่นั้นจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์เกี่ยวกับรางวัลและโทษที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมนั้นทั้งในอดีต รวมถึงปัจจุบันหรืออนาคต เพราะความเป็นไปได้ของการกระทำซ้ำจะขึ้นอยู่กับรางวัลที่ได้รับจากการกระทำสอดคล้องกับการเสริมแรงที่แตกต่างกันที่กล่าวไว้ว่า การเสริมแรงที่แตกต่างกันสามารถเป็นไปได้ทั้งการเสริมแรงทางสังคมและที่มีโทษทางสังคม การเสริมแรงที่มีโทษทางสังคมนั้น อาจเป็นการเสริมแรงจากปัจจัยทางด้านสภาพร่างกายที่เอื้ออำนวยให้เกิดเสริม และเป็นปัจจัยในเสริมแรงที่ฝังรากลึกอยู่ในระดับบุคลิกภาพหรือแนวโน้มที่ชื่นชอบเป็นทุนเดิม ซึ่งเมื่อได้กระทำแล้วรู้สึกพอใจ ตื่นเต้นเร้าใจ ซึ่งถือว่าการเสริมแรงหรือเป็นรางวัลอย่างหนึ่งที่ตอบสนองความต้องการของตนเองและเป็นแนวโน้มที่ติดตัวมาตั้งแต่แรกเริ่ม

คำถามการวิจัยข้อที่ 3 ปัจจัยทางด้านสื่อมีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร

ปัจจัยทางด้านสื่อ มีผลต่อค่านิยมการสักของวัยรุ่นหญิงในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กันนั้น เนื่องจากรุ่นหญิงได้รับอิทธิพลมาจากสื่อประเภทโทรทัศน์ ทางด้านดารานักร้อง นักกีฬา และจากสื่อออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ โดยพบว่า วัยรุ่นใช้เวลาส่วนใหญ่กับการดูโทรทัศน์ รายการ

โทรทัศน์ที่กลุ่มตัวอย่างรับชมมีทั้งให้สาระและความบันเทิง เป็นแหล่งของข้อมูลทางข่าวสาร กีฬา วัฒนธรรมให้แก่ตัววัยรุ่นหญิงเป็นอย่างมาก ในขณะที่ตัววัยรุ่นหญิงเองก็มีความหลากหลาย โดยยังไม่ได้มีการคัดกรองทางด้านเนื้อหาของรายการรูปแบบ วิธีการนำเสนอ และระยะเวลาในการดูโทรทัศน์ให้เหมาะสมกับวัย ซึ่งส่งผลอย่างมากต่อการพัฒนาพฤติกรรม การเรียนรู้ การจดจำลักษณะท่าทางและการนำเสนอของรายการ เพราะช่วงวัยดังกล่าวเป็นช่วงที่วัยรุ่นเริ่มเรียนรู้ตนเองว่าชอบหรือไม่ชอบ หรืออะไรคือสิ่งที่เขาต้องการ วัยรุ่นก็จะเริ่มพัฒนา จดจำพฤติกรรมไปสู่รูปแบบของตัวเองว่าเหมาะสม และเป็นสิ่งที่ตัววัยรุ่นเองต้องการหรือไม่ โดยมีช่วงระยะเวลาและกระแส ค่านิยมทางสังคมของกลุ่มวัยรุ่นเข้ามาเกี่ยวข้องในการเลือกรับ จดจำเอาเป็นแบบอย่าง เพื่อให้อยู่ในค่านิยมตามกระแสสังคมที่ตัว วัยรุ่นมองว่าเป็นสิ่งที่ดี เป็นสิ่งที่ทันสมัย และเป็นสิ่งที่น่าเลียนแบบ ในช่วงระยะเวลานั้น ซึ่งจะเห็นได้จากในกรณีศึกษาที่มีผลกระทบ ต่อตัววัยรุ่นเองในเรื่องของพฤติกรรม ทศนคติ และความเชื่อ ในเรื่องของการสักจากสื่อโทรทัศน์ เมื่อตัววัยรุ่นได้รับข้อมูลนั้น เข้าแล้วซ้ำอีก จากตัวละครหรือในส่วนของดารานักแสดงที่มีการ กล่าวถึง ความเชื่อและค่านิยมในการสักของหมู่ดารานักแสดงต่างๆ ผวนกับตัววัยรุ่นเองมีความชื่นชอบเป็นพิเศษอยู่แล้วกับดารานักแสดงที่กล่าวถึง จึงทำให้เกิดการซึมซับและเกิดแรงจูงใจ ส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำตามแบบอย่างของตนเองเห็นว่า ดีและควรทำตาม ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมเลียนแบบการสักของ วัยรุ่นหญิงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพร พานิช (2539) โดยพบว่า วัยรุ่นหญิงจะมีการเปิดรับสื่อมากกว่าวัยรุ่นชาย โดยวัยรุ่นชายมีกิจกรรมที่สามารถทำให้เกิดความสนุกสนาน บันเทิงได้หลายรูปแบบกว่าวัยรุ่นหญิง ส่วนวัยรุ่นหญิง มีข้อจำกัดในการแสดงออกหรือการทำกิจกรรมนอกบ้าน มากกว่า ทำให้วัยรุ่นหญิงใช้เวลาว่างของตนในการเปิดรับสื่อ มากกว่าวัยรุ่นชาย ทำให้มีโอกาสในการเรียนรู้และจดจำได้ มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประภาวดี ธาปรีรนาถ (2540) ที่ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร การจดจำ และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการป้องกันยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิ โดยพบว่า วัยรุ่นมักจะฟังหรือมีพฤติกรรมที่คล้ายตามผู้ที่อยู่ในวัยเดียวกัน หรือเกิดการเลียนแบบพฤติกรรมผู้ที่เขาชื่นชอบ ซึ่งถือได้ว่า นักร้องหรือนักแสดงเป็นเสมือนหนึ่งผู้ส่งสารที่มี อิทธิพลต่อผู้รับสารซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นเอง

โดยทางด้านทัศนคติที่มีต่อการสักของวัยรุ่นหญิง

จากการศึกษาวิจัยพบว่า วัยรุ่นหญิงมีความชื่นชอบการสักบน ร่างกาย โดยมีที่มาของรูปแบบรอยสักจากความชื่นชอบของ ลวดลาย ซึ่งแรงจูงใจที่ส่งผลให้ทำการสักส่วนใหญ่ของวัยรุ่นหญิงเกิดจากความชอบโดยส่วนตัว ซึ่งความชื่นชอบนี้ก็จะมาจากหลากหลายสาเหตุ เช่น ความชื่นชอบเพราะความสวยงาม ของลวดลาย รูปแบบ ความชอบโดยส่วนตัว และชอบเพราะ ความหมายของลายสัก วัยรุ่นบางส่วนมีความเชื่อในลายสักที่ พวกเขาได้ทำการสักมา เช่น สักรูปพระพิฆเนศ เพราะเชื่อว่า ชีวิตจะพบเจอแต่สิ่งดีๆ รวมไปถึงความเชื่อที่ว่าลายสักเหล่านี้ จะเป็นสิริมงคลต่อชีวิต ซึ่งจะเห็นได้ว่าไม่ว่าจะเป็นความชอบหรือ ความเชื่อนี้ก็มีทัศนคติที่ดีต่อรอยสัก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ จิล เอ ฟิชเชอร์ (Fisher, 2002, p. 91-107) ได้ทำการศึกษา ในเรื่องวัฒนธรรมการสักบนร่างกาย โดยพบว่า รอยสักต่างๆ อาจจะเกิดจากเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดมาในชีวิต สภาพแวดล้อม การได้รับชัยชนะจากการแข่งขันกีฬา การแข่งขันต่างๆ การที่ รอดชีวิตมาจากเหตุการณ์/ภัยอันตราย หรือการระบุตัวตน ของตนเองผ่านทางรูปรอยสัก และรอยสักยังอาจบ่งบอกถึง การมีหัวใจสร้างสรรค์ของบุคคลนั้นๆ หรือรอยสักที่เกิดจากมลลักษณะทางสังคม คือ พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐาน ทางสังคมหรือผิดจริยธรรมก็กลับกลายมาเป็นแฟชั่นในปัจจุบัน ได้ยังสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ เอเคอร์ (อ้างถึงใน พรชัย ชันดี และคณะ, 2543, น. 115-118) ที่กล่าวไว้ว่า ทศนคติหรือความหมายที่บุคคลยึดติดหรือมีต่อพฤติกรรมใด พฤติกรรมหนึ่งก็คือ การกำหนดทิศทางทำให้เหตุผลหรือ ความหมายของสถานการณ์และทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม เป็นที่ต้องการหรือไม่ต้องการ มีเหตุผลสมควรหรือไม่สมควร รวมถึงความเหมาะสม ซึ่งจะแบ่งออกเป็นค่านิยมหรือทัศนคติ ทั่วไป (general definition) หมายความว่ารวมถึงการที่ศาสนา จริยธรรม บรรทัดฐาน และค่านิยมของสังคม ทำให้บุคคลยอมรับ พฤติกรรมที่ถูกและไม่ยอมรับพฤติกรรมที่ผิด และค่านิยม หรือทัศนคติเฉพาะ (specific definition) จะเป็นทัศนคติชี้ให้ บุคคลเข้าร่วมการกระทำใดการกระทำหนึ่งโดยเฉพาะเจาะจง ซึ่งทัศนคติของพฤติกรรมนั้นจะแสดงออกผ่านทางความใกล้ชิด และการสนับสนุนที่แตกต่างกันและสอดคล้องกับทฤษฎี การคบหาสมาคมที่แตกต่างกันของ ชัทเธอร์แลนด์ (อ้างถึงใน ชาวนคณิต กฤษยา สุริยะมณี, 2554, น. 110) ที่กล่าวไว้ว่า การเรียนรู้ ถึงแรงจูงใจที่เป็นการเฉพาะเจาะจง และแรงขับในการกระทำ ตามแบบ สามารถที่จะเรียนรู้ได้จากค่านิยมและความเชื่อที่ตนเองได้ซึมซับมา ซึ่งการเรียนรู้ถึงแรงจูงใจที่เป็นการเฉพาะเป็นการ

เรียนรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อและค่านิยมในการกระทำ เป็นการเรียนรู้ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือเป็นการเรียนรู้ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ซึ่งทำให้ผู้เลียนแบบรับรู้ถึงทิศทางของแรงจูงใจว่ามาจากทางใด ในทัศนคติการสักของตนเอง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า วัยรุ่นหญิงมีค่านิยมในการสักตามร่างกายเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากการสักเป็นสิ่งที่กระทำได้ง่าย นอกจากนั้น ยังได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยทางด้านการเลียนแบบและปัจจัยทางด้านสภาวะแวดล้อมที่อยู่รอบข้าง แต่กระนั้นก็ตาม ปฏิกริยาสะท้อนกลับต่อการสักของวัยรุ่นค่อนข้างจะเป็นไปในเชิงลบและไม่ค่อยจะเป็นผลดีต่อวัยรุ่นเหล่านี้สัก ทั้งในแง่ของการศึกษา การประกอบอาชีพในอนาคต ดังนั้น ผู้ปกครองหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการปลูกฝังค่านิยมในการสักที่ถูกต้องและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของสังคม เพื่อให้วัยรุ่นหญิงสามารถปรับตัว และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นคงปลอดภัยและมีคุณค่าต่อสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเพิ่มเติมในหลายเขตพื้นที่เพื่อจะได้มีข้อมูลที่หลากหลายในการศึกษาวิจัยพฤติกรรมของค่านิยมและอิทธิพลที่เกี่ยวกับการสักของวัยรุ่นมากขึ้น
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องของจำนวนกลุ่มตัวอย่างของวัยรุ่นหญิง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่แตกต่างและเกิดประเด็นที่แน่ชัดในค่านิยมของการสักของวัยรุ่นหญิง
3. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถที่จะนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาหรือพัฒนาการศึกษาวิจัยในเรื่องทำนองเดียวกันได้ในโอกาสต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชนิตร์ ภูกาญจน์. (2539). ตำนานแห่งรอยสักศิลปะบนเรือนร่างของมนุษย์. *วารสารศิลปวัฒนธรรม*, 18(2), 168-170.
- _____ (2540). ความหมายของรอยสักศรีทธาแห่งวิญญาณและศิลปะ. *วารสารศิลปวัฒนธรรม*, 18(3), 164-166.
- ชาณคณิต กฤษยา สุริยะมณี. (2554). *ทฤษฎีอาชญาวิทยาร่วมสมัยกับการวิจัยทางด้านอาชญาวิทยาในปัจจุบัน*. นนทบุรี: หินทรายการพิมพ์.

- ชุมมาศ กัลยาณมิตร. (2530). *ปัจจัยที่มีผลต่อเจตคติเกี่ยวกับการประพฤติน่าไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวัยของนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพร พานิช. (2539). *การใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักร้อง: กรณีศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประภาวดี ธาณินานนท์. (2540). *การเปิดรับข่าวสาร การจดจำ และการเลียนแบบพฤติกรรมต่อต้านยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในโครงการป้องกันยาเสพติดจังหวัดชัยภูมิ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พจมาน นิตยใหม่. (2550). *รอยสัก: การสร้างอัตลักษณ์ที่ปรากฏบนเรือนร่างของตน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรชัย ชันดี และคณะ. (2543). *ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คอมฟอร์ม.
- รัตนา อรุณศรี. (2547). *ประวัติศาสตร์สังคมสังเขปเรื่องการสักร่างกายมองในมิติของความสัมพันธ์ทางเพศสภาพ*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Adams, J. (2009). Marked Difference: Tattooing and its Association with Deviance in the United States. *Deviant Behavior*, 30(3), 266-292.
- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Fisher, A. J. (2002). Tattooing the Body, Marking Culture. *Body & Society* 2002 SAGE Publications, 8(4), 91-107.